

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. maj 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Ditte Luja Aaskov
Sagsnr.: 2022-0030-7461
Dok.: 2402205

Besvarelse af spørgsmål nr. 781 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 781 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. april 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Mattias Tesfaye

/

Troels Sten Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 781 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artikel ”Kan brugen af mentalundersøgelser i straffesager gøres mere hensigtsmæssig”, af bl.a. byretspræsidenterne Henrik Engell Rhod og Christian Lundblad, bragt i U.2022.B81, herunder kommentere det forhold, at masser af ”småkriminalitet” som f.eks. et skub, en udtalelse etc. fra domsanbragte i dag udløser en politisag med en række efterfølgende sagsskridt så som rettens beskikkelse af en advokat for den sigtede, afhøring af den sigtede på bostedet, allokering af to betjente til afhøringen, rapportskrivning, diverse korrespondance, forelæggelse for statsadvokaten ved tiltalefrafald, salærfastsættelse etc. Og vil ministeren undersøge, om sådanne sager kan løses i andet regi f.eks. via Erstatningsnævnet med langt færre udgifter til følge?”

Svar:

1. Som justitsminister ser jeg positivt på bidrag, som kan være med at belyse emner og problemstillinger af betydning for straffesagskæden, og disse bidrag er nyttige for regeringens løbende overvejelser om, hvordan processerne i straffesagskæden indrettes mest hensigtsmæssigt, herunder så ressourcerne udnyttes bedst muligt. Den artikel, der henvises til i spørgsmålet, sætter således fokus på en overordnet problemstilling, som vi skal være opmærksomme på.

2. Hvad angår spørgsmålet om, hvilke sager der bør håndteres i straffeprocessen, er det væsentligt at fremhæve, at en forurettet, der for eksempel har været udsat for vold, naturligvis skal have mulighed for at indgive en anmeldelse til politiet, uanset at den forurettede er blevet udsat for vold f.eks. som led i sit arbejde. Muligheden for at indgive en politianmeldelse har betydning både for retshåndhævelsen og den enkelte borgers retsfølelse.

Hvis der er tale om en handling, der som udgangspunkt er strafbar, er det efter min opfattelse naturligt, at sagerne håndteres i straffeprocessen. Og en straffesag kan af naturlige årsager ikke håndteres i regi af Erstatningsnævnet. Et andet spørgsmål er selvfølgelig, om den handling, der som udgangspunkt er strafbar, så også skal forfølges.

Som det også fremgår af artiklen, har politiet allerede i dag mulighed for at inddrage forskelligartede hensyn i vurderingen af, hvorvidt en efterforskning bør indledes, eller om en allerede påbegyndt efterforskning bør indstilles, såfremt der ikke har været rejst sigtelse.

Hvis der har været rejst sigtelse mod en person, kan påtalen i visse tilfælde opgives eller tiltalen i visse tilfælde frafaldes. Tiltalefrafald er, modsat påtaleopgivelse, en sanktion, hvorfor det er en forudsætning for meddelelse af et sådant, at sigtedes skyld er utvivlsom, eller at sigtede har erkendt samtlige faktiske omstændigheder i forbrydelsens gerningsindhold. Både påtaleopgivelse og tiltalefrafald kan bl.a. ske i en sag, hvor yderligere straf ikke kan forventes idømt, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 3 (påtaleopgivelse), og § 722, stk. 1, nr. 4 (tiltalefrafald). Hvorvidt der i en sag meddeles påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, beror på en konkret vurdering af sagens samtlige omstændigheder.

3. Hvad angår spørgsmålet om sammenhængen mellem politianmeldelse og adgangen til at opnå erstatning, kan det oplyses, at offererstatningsordningen er en statslig erstatningsordning, hvor staten efter reglerne i offererstatningsloven yder erstatning og godtgørelse for personskade, der forvoldes bl.a. ved overtrædelse af straffeloven. Ordningen bygger på hensynet til offeret for en forbrydelse, og herunder offerets mulighed for at få godtgørelse og erstatning uafhængigt af, om skadevolderen er i stand til at betale, eller om skadevolderen er ukendt. Af samme årsag er det muligt at få udbetalt erstatning og godtgørelse efter ordningen, uanset at gerningspersonen er utilregnelig.

Efter offererstatningsloven er det som udgangspunkt en betingelse for at ansøge om erstatning, at lovovertrædelsen er anmeldt til politiet inden 72 timer. Denne betingelse kan fraviges, hvis forholdene taler for det.

I 2014 ændrede Erstatningsnævnet sin hidtil lempeligere praksis, således at der alene blev meddelt dispensation fra reglen om politianmeldelse, hvis konkrete, individuelle pædagogiske eller behandlingsmæssige hensyn talte imod politianmeldelse. Denne praksisændring blev underkendt af Højesteret ved dom af 4. september 2018 (U.2018.3697H). Det er derfor nu Erstatningsnævnets praksis, at der dispenseres fra kravet i offererstatningsloven om politianmeldelse inden for 72 timer i sager om vold mod plejepersonale begået af institutionsanbragte, hvis den manglende politianmeldelse er begrundet i generelle pædagogiske eller behandlingsmæssige hensyn til beboeren på den pågældende institution.